

azzal, ami a háború kitörésékor volt. Tökéletes a rend és a harci fegyelem. A guerilla csapatok már olyan jól működnek, hogy egész hadosztályokat dobhatnak a japánok háta mögé. Újabban nem is érkezik semmiféle említésre méltó hír japán győzelemről.

A megszállott kínai vidékeken egyre gyakoribbá válnak az elpártolt, áruló kínaiak megöletése. Egy ifjú kínaiakból álló szervezet működik ott Vas és Vér néven, mely magára vállalta, hogy a kínai nép ellen elkövetett minden árulást megbosszul. Számtalan „tekintélyes“ kínai politikus esett már ennek a szervezetnek áldozatául. —

1939. március 7.

SZÁNTÓ ÁRPÁD

## Figyelő

### Èvi mérleg

Vannak megismerések, amiktől az ember fázik, amiktől lúd-bőrözik a háta. Vannak dolgok, amiket jobb nem ismerni, jobb elhallgatni, vagy ha kell körömszakadtáig tagadni. Vagy el is lehet kendőzni, szépítgetni, élet venni és finom esomagolásban találni, lefokozni ízét, színét, hangját a dolgoknak, hogy elviselhetőkké, megnyugtatókká váljanak.

Igy él a jó polgár egy csinált, finoman esomagolt világban, nyugodtan, izgalommentesen és lelkiismeretét nem szántják fel vad képzeleti a kéméletlen valónak, rideg valóságnak. Mert ha csak egyszer, egyetlen egyszer szemben találná magát, szemébe kellene néznie a megmásíthatatlan, a letagadhatatlan igazságnak, akkor felborulna az egész csinált, elrendezett világ, felborulnának nyugodt fogalmai rendnek, biztonságnak, megelégedésnek.

Egyetlen ilyen kis valóságdarabot hozunk most ide, egyszerű, közvetlen hangján a letagadhatatlan igazságnak. Egy kis ízt, színt hozunk abból a világból, amit annyi ideig elhallgattak, amit körömszakadtáig tagadtak, vagy amit elkendőztek, szépítettek. Egy kis hangot abból a világból, ami egyszer pusztító csirája lesz a csinált fogalmak, a rend, biztonság, nyugalom világának. Hadd érezze egyszer ízét, szagát, lássa egyszer színét, hallja hangját a nyugodt polgár egy nyugtalanító, kiáltó, rendtelen és sötét világnak.

Egy magyar földmunkás küldi be nekünk évi mérlegét. A számok összeállításában nincs semmi svindli, a mérleg elkészítésében semmi tendencia, szépíthetetlen, másképp be nem állítható egyszerű számok ezek. Levelet írok neked, jó polgár, egy csantavéri magyar földmunkás! — A levelet lehet olvasatlanul tűzbedobni, lehet iktatni és félrerakni későbbi elintézésre, lehet elolvasni s aztán ijedten eldobni, vagy ráírni a borítékra, hogy címzett ismeretlen, te ilyen dolgokban nem vagy odahaza, ez nem a te szakmád; lehet cselet szimatolni a dologban és valami provokációra gondolni, vagy sajnálkozva vállad vonogatni: „végre is mi

közöm hozzá," s továbbmenni a kaszinóba, ahová indultál az Új Idők folytatásos regényét olvasni. Mondom, mindezt lehet. De ha rendeltetési helye, címzettje nem ismeri is el, ez a levél *van!* Van, küldője van, bélyeggel, postabélyegzővel el van látva, nem fikció, nem rémkép. Dátuma van s nincs a középkorból antedatálva. Írója van, pontos lakcíme, nem névtelen, sötétségben bújkáló izgató. És küldője nem egy kiválasztott, tendenciózusan kikeresett példány. Egy azon tízezrek közül, akikkel eddig nem voltál levelezési viszonyban, akikkel még nem találkoztál a kaszinóban. És abból a világból van, amit te, jó polgár, rendnek, biztonságnak, nyugalomnak tartasz.

Íme az évi mérleg:

Napszám	2064
Aratórész	1050
Összesen	<u>3114</u>
Lakbér 1 évre	<u>720</u>
Marad	2394 din.

Marad 2394 dinár, szóval kettőezerháromszázkilencvennégy dinár élelemre, ruházkodásra, fűtésre, világításra, egy öttagú családnak. Egy személyre jut élelem, ruházkodás, fűtés, világítás címén naponta 1 dinár 31 para.

A felsorolásban persze nincs minden benne, mert az ember nem csak eszik, ruházódik, fűt és világít, lennének még egy földmunkásnak is egyéb szerényen elhallgatott igényei is. De ezeknél többet 1 dinár 31 para terhére írni, mégiscsak sok volna, ugye?

Alul is írott Oravecz Ferenc földmunkás, ezennel nyugtázom a társadalomnak, hogy felvettem 2394 dinárt ötödmagammal élelemre, ruhára, hideg ellen, sötétség ellen, közművelődésre, kimenőre — életre. Köszönettel felvettem. — Hát ez az mérleg. Pontos mérleg, aki a mérleget tartja, az igazságnak, be van kötve a szemé. Nem látja mi van a másik sepernyőben. Nem látja mit adtam 2394 dinárért. Adtam érte 14—16 órát naponta, verejtékezést, reumát. Adtam érte izmimat, idegimet, gerincemet, szívemet, tüdőmet. Hát nincs bekötve a szemé, aki ezt a mérleget tartja?

És most nyugtázom álmatlan éjszakáimat, asszonyom virrasztását, gyermekeim sirását, éhségét, szomjúságot, fáradtságot, Jó polgár, magyar társadalom, testvériség, közművelődés: tízezrek nevében ezennel nyugtázom.

## KOSSA JÁNOS

### 7,500.000 szavazat.

III. Napoleon államcsinnyel került Franciaország élére és ezt a törvényellenes cselekedetét népszavazás útján ismertette el. A népszavazáson, amely 1851 decemberében ment végbe 7,500.000 szavazatot kapott. A világhírű francia író Hugo Victor a „Kis Napoleon“ c. könyvében ezekről a választásokról a következőket írja:

### I.

Azt mondják: ne bankódjunk. Minden amit mi gáztettnek neveztünk kész tényvé lett és tisztelnünk kell. Mindent elfogadtak, törvényesült, minden fedezve van, mindenre megadott a fölmentés.

— Elfogadva? Törvényesítve? Fedezve? Fölmentve? Hát ki csinálta ezt?

— A szavazás.